

«ΕΙΜΑΣΤΕ 120 άθλητές και μάς μάζωσαν σ' ένα κλειστό γήπεδο μπάσκετ για να περάσουμε από γιατρούς. Έγώ αισθανόμουν πολύ καλά και μιά εβδομάδα νωρίτερα είχα κερδίσει μιά κούρσα 10 μιλίων με τέτοιο χρόνο που ήξερα ότι θα μπορούσα να διακριθώ στον Μαραθώνιο. Όταν έφθασε ή ώρα μου, ο γιατρός έμεινε έκπληκτος από την άδυναμία μου και χρειάστηκε μεγάλη επιμονή για να πεισθώ να μέ αφήσει να τρέξω. Έτσι έφθασα στην άφετηρία».

Ο Μαραθώνιος εκείνος της Βοστώνης ήταν ο πενηκοστός. Γι' αυτό άλλωστε τό χρυσό μετάλλιο πού κέρδισε ο Κυριακίδης έχει επάνω ένα διαμάντι. Σήμερα ο Μαραθώνιος της Βοστώνης παραμένει ο γνωστότερος στον κόσμο. Μόνο πού τώρα παίρνουν μέρος 10.000 δρομείς.

Στόν άγώνα...

«ΤΗΝ έκκίνηση έδωσε ο πρόεδρος της Όμοσπονδίας. Ξεκίνησα με. Έγώ έμεινα πίσω. Είχα τό ρολόι μου, ήξερα πόσο πρέπει να καλύπτω τό κάθε μίλι και ήξερα τί έπρεπε να κάνω. Στά 10 μίλια ήμουνα σ' ένα γκρούπ 15 άθλητών και άλλοι 5—6 ήταν πίο μπροστά. Ο Κέλλυ πού τόν ήξερα, μερικοί Καναδοί καλοί, με κόκκινα παντελονάκια και 1—2 άλλοι ήταν πού τούς ύπολόγιζα.

Προχωρήσαμε 3—4 μίλια και σκέφθηκα ότι θά 'πρεπε να αυξησω τόν ρυθμό μου. Δέν δυσκολεύθηκα καθόλου. Χωρίς σχεδόν να τό καταλάβω, έφθασα μπροστά».

Η διήγηση τού Στέλιου Κυριακίδη έχει πολύ περισσότερες λεπτομέρειες. Ξαναζει μιά - μιά τίς στιγμές εκείνης της κούρσας, τίς φέρνει ζωντανές στην μνήμη του και τά μάτια του αρχίζουν να πεταρίζουν. Θυμάται:

«Είχαν βρει ένα "Έλληνα της Βοστώνης, με καταγωγή από την Νέα Ίωνία και τόν είχα βάσει σέ μιά γωνιά 9 μίλια πριν από τό τέλος. Τού είχα πεί να μετρήσει πόσοι θά ήταν πριν από μένα και πόσα λεπτά διαφορά είχα. Όταν πέρασα δίπλα του, σ' ένα άνήφορο, με κυνηγούσε ο Κέλλυ. Ο "Έλληνας από την Νέα Ίωνία ήταν γονατισμός στό γρασίδι, τράβαγε τά μαλλιά του και φώναζε: Τρέχα παιδί μου, για την "Ελλάδα».

Εδώ ο Στέλιος σταματά λίγο την διήγηση. Σκουπίζει τό δάκρυ. Μου είναι δύσκολο να πιστέψω ότι μπορεί να κλαίει 38 χρόνια άργότερα και τού φαίνεται περίεργο πού με παρανεύει.

«Ο Κέλλυ μ' έφθασε όμως - λέει ο Κυριακίδης. Πηγαίναμε βήμα - βήμα. Σέ κάποιο σημείο, μερικοί "Έλληνες μαζεμένοι έσκιρσαν μιά εφημερίδα και μου τήν πέταξαν φωνάζοντας: «Λεβέντη, πές ότι είναι λουλούδια. Βάστα γερά». Κάπου πίο κάτω, μου έδωσαν ένα πορτοκάλι. Σταμάτησα να δροσιστώ μιά στιγμή, ο Κέλλυ μου έφυγε 40—50 μέτρα κι όταν προσπάθησα να τόν φθάσω άνακάλυψα ότι είχα χάσει τόν ρυθμό μου. "Ηθελα μά δέν μπο-

ρούσα. Εκεί ακριβώς βρήκα άλλους δύο "Έλληνες πού μου φωνάζουν: «Αντε Στέλιο, δέν πειράζει. Έστω και δεύτερος». Γιατί δεύτερος βρέ παιδιά; είπα μέσα μου. Δέν θέλω δεύτερος. Θέλω πρώτος. Βάζω μπρός λοιπόν και

πειθαρχήσουν. Ο Στέλιος Κυριακίδης ξαναζει μπροστά μας τό 1946. Ξανατερματίζει νικητής στην Βοστώνη. Τόν πλησιάζουν δημοσιογράφοι, φωτορεπόρτερ, ραδιοφωνικά μικρόφωνα. Είναι ο ήρωας. Ο ρεπόρτερ τού ραδιο-

Ο Στέλιος Κυριακίδης διηγείται στό Δημήτρη Κωνσταντάρα τούς άγώνες του για να «γεννηθεί» τό γυμναστήριο της Φιλοθέης.

ξαναβρίσκω τόν ρυθμό μου. Τόν περνάω τόν Κέλλυ. Πίσω δέν γύρισα. Ποτέ μου δέν γύριζα πίσω. Τόν άφησα 100—200 μέτρα, ούτε πού ξέρω πόσα. Με παρέλαβαν μοτοσυκλετιστές και με συνόδευσαν μέχρι τόν τερματισμό. Πήγαινα τόσο γρήγορα στο τέλος πού ο Κέλλυ έμεινε 2 λεπτά πίσω.

Έπεσα στον τερματισμό και είχα τόσες πολλές φωτογραφικές μηχανές πού ενώ τίς άκούγα να τραβάνε φωτογραφίες και νόμιζα ότι άκούω πολυβόλα.

Τρέχει για την πατρίδα

ΣΤΑΜΑΤΑΕΙ. Τ' αυτιά του άκουνε πάλι τά ίδια πολυβόλα και τά μάτια του δέν μπορούν να

Εκεί πεινάνε και άγωνίζονται να σταθούν στα πόδια τους».

Τά θυμάται πολύ καλά τά λόγια του. "Υστερα από 38 χρόνια και τά γεγονότα έρχονται όλα στή μνήμη του γοργά, χωρίς κενά. Όλα τά γεγονότα πού επακολούθησαν. Οί συνεντεύξεις και οί φωτογραφίες πού κράτησαν ώρες. Οί συζητήσεις με τούς μάνατζερ και τούς διαφημιστές πού τού πρόσφεραν τεράστια ποσά για να γίνει επαγγελματίας. Η βοήθεια των όμογενών πού τού άγόρασαν καινούργια ρούχα για να μπορέσει να κάνει τίς απαραίτητες για τόν νικητή δημόσιες εμφανίσεις. Οί επισκέψεις στό Δημαρχείο και τό Κυβερνείο. Καί ή όμιλία του στην Πολιτειακή Βουλή της Μασσαχουσέτης. Μισή ώρα μιλούσε, με τά πολύ καλά άγγλικά του ο Κυριακίδης στους συγκινημένους βουλευτές, εξηγώντας τους την κατάσταση στην "Ελλάδα και ζητώντας τους να ενδιαφερθούν για την άποκατάσταση των έρειπίων, για δημιουργία νοσοκομείων. Μιλώντας μάλιστα σε γεύμα όμογενών, ο Κυριακίδης τά είπε έξω από τά δόντια: «Δέν μπορείτε έσείς να καπνίζετε πούρα "Αβάνας και τ' άδέλφια σας στην "Ελλάδα να άντιμετωπίζουν τόσα προβλήματα».

Πόσο βοήθησε στην πραγματικότητα την "Ελλάδα ή στάση τού Στέλιου Κυριακίδη, είναι θέμα των ιστορικών να τό εξετάσουν. Για μάς μετράει ή ένέργεια. Μετράει ή πρόθεση. Μετράει ή καρδιά.

Γεννημένος τό 1910 στην Πάφο, ο Στέλιος Κυριακίδης άρχισε την... καριέρα του δουλεύοντας στο φοβόρο ενός ξαδέλφου του και έγινε άθλητής στα 22 του χρόνια. Ηρθε στην "Ελλάδα τό 1933 και έτρεξε με τά ελληνικά χρώματα μέχρι τό 1948. Πήρε μέρος σέ 10 Βαλκανιάδες και σέ δύο Όλυμπιάδες. Νίκη όπως αυτή της Βοστώνης δέν έκανε άλλη. Κι όταν άποσύρθηκε από τόν άθλητισμό, συνέχισε να είναι κοντά του σαν κριτής, σαν μέλος της Τεχνικής Έπιτροπής τού ΣΕΓΑΣ και σαν πρόεδρος τού Γυμναστηρίου της Φιλοθέης μέχρι πρόσφατα. Τώρα άσχολεϊται με τόν... κήπο του και δέν θέλει να μιλά για τά γεγονότα πού τόν έθεσαν εκτός τού Γυμναστηρίου της Φιλοθέης. Τού πρότειναν να πάη σαν σύμβουλος στην Γενική Γραμματεία Άθλητισμού. Προτίμησε να πεί «όχι». Καί τώρα, ή μεγάλη του χαρά, ή μεγάλη του ίκανοποίηση είναι να θυμάται την όμορφιά τού Άθλητισμού, την έκπληκτική νίκη του στην Βοστώνη, την δική του Μεγάλη Στιγμή.

«Ξέρετε ποιά είναι ή μεγαλύτερη ευτυχία; ρωτά. «Νά περνά έξω από τό γυμναστήριο της Φιλοθέης, να τό βλέπω γεμάτο παιδιά και να σκέπτομαι ότι κάτι έκανα κι εγώ ώστε να μπορούν αυτά τά παιδιά να χαιρόνται την όμορφιά τού Άθλητισμού».

Στέλιο Κυριακίδη, ή δική σου Μεγάλη Στιγμή συνεχίζεται. Καί δέν θα περάση ποτέ!